

WEER OF GEEN WEER

HET IS ALTIJD MUSEUMWEER

Weer of geen weer, het is altijd museumweer. Zeker met de komende tentoonstellingsperiode van het Heerenveen Museum in het vooruitzicht, waarin het publiek een blik wordt gegund in de wereld van de beeldende kunst in de publieke buitenruimte.

De kunstwerken, zoals die op straat, in het park en bij openbare gebouwen te vinden zijn, zeg maar. Of te zien waren, want “Buitenkunst staat in weer en wind, en overleeft de tijd soms niet,” zegt Linda Trip van het Heerenveen Museum.

Linda Trip: “Wie kent nog de ‘3 Indianen’ bij de Muntflats in Heerenveen? En wie weet wie de maker van dat markante kunstwerk was? Je kunt het gaan opzoeken op Google, maar je kunt voor het antwoord – en een complete tentoonstelling over kunst in de openbare ruimte – ook een bezoek brengen aan het Heerenveen Museum”.

Het Heerenveen Museum doet vanaf juli tot eind 2017, samen met vier andere Friese musea (Museum Opsterlân, Museum Dr8888, Tresoar en het Amelandse museum Sorgdrager) mee aan het project ‘Kunst met een opdracht, kunst en gemeenschap.’

NIEUW PUBLIEK

Het beheer van kunst in openbare ruimte is op zich geen taak voor de musea, maar door tentoonstellingen en andere activiteiten te organiseren verwachten de vijf Friese musea wel, dat ze het publiek kan betrekken bij de waardering van het erfgoed van beeldende kunst. Het project is daarmee vooral ook gericht op de versterking van de relatie tussen het museum en de lokale gemeenschap. Kort en goed: volgens Linda Trip gaan de samenwerkende musea met dit project een ander domein betreden, waardoor zij een nieuw en groter publiek gaan bereiken.

Linda Trip: “In opdracht van de gemeente Heerenveen zijn in de jaren ‘70 en ‘80 tientallen buitenkunstobjecten verzezen, om het straatbeeld, parken en openbare gebouwen te verfraaien. Veel van die kunstwerken staan er nog steeds, maar sommige zijn ook verweesd of zelfs helemaal verdwenen. Vergaan door de tand des tijds of vernietigd omdat het bijbehorende gebouw gesloopt werd.”

JAAP VAN DER MEIJ

Als een soort ‘studie-case’ nemen de musea het werk van één van die kunstenaars onder de loep. Een kunstenaar, van wie nog werk in de provincie te zien is, maar van wie ook werk verloren is gegaan. Zijn naam: Jaap van der Meij. Jaap van der Meij (1923-1999) was een van oorsprong Amsterdamse kunstenaar en zoon van Amelander

ouders. Van der Meij woonde en werkte ruim vierentwintig jaar in Friesland en maakte in de jaren ‘70 veel monumentale betonplastieken. De markante beelden van Van der Meij zitten vaak wel in het geheugen van mensen gegrift, maar de omgeving is zich net zo vaak niet bewust van de achtergrond van het kunstwerk en weet in veel gevallen ook niet wie de maker is.

De kunstwerken van Jaap van der Meij maken geen deel uit van de collectie van de vijf samenwerken-

de musea, maar omdat zijn beelden zo indrukwekkend zijn, hebben de musea hém uitgekozen voor het project ‘Kunst met een opdracht’ en willen ze de kennis bij het publiek over de kunstenaar en zijn kunstwerken onderzoeken en vergroten, om te kijken of hun relatie met de lokale gemeenschap hierdoor kan worden versterkt en of zo de waardering van het erfgoed van kunst in de openbare ruimte kan worden vergroot.

Linda Trip: “Ook voor Heerenveen

maakte Jaap van der Meij van die markante beelden. Voor OSG Sevenwolden was dat ‘de Wasknijper’ en bij de Muntflats verzezen de ‘3 Indianen.’ In de jaren ‘70 was in Heerenveen de nieuwe wijk De Greiden ontstaan, met de drie Muntflats, die ‘De drie gebroeders’ werden genoemd; in die tijd de hoogste van Friesland. Jaap van der Meij werd toen gevraagd om juist bij die Muntflats zijn grote sculpturen te plaatsen. Als tegenwicht tegen de drie torens, die welvaart en vooruitgang uitstraalden, koos hij

KUNST MET EEN OPDRACHT KUNST EN GEMEENSCHAP

voor een beeldengroep met drie indianen, gemaakt van Frans aluminiumbeton. De beeldengroep bestond uit een opperhoofd in het midden, met twee krijgers aan zijn zijde.”

DE LAATSTE INDIAAN

“De beelden werden ook veel gebruikt als doelpalen voor de voetballende jeugd” vertelt Linda Trip. “Een misschien wat ongelukkige uiting van de gewenste samenwerking tussen sport en cultuur, maar in de buurt was weinig voor de jongeren te beleven in die tijd. In de loop der jaren verdween de eerste en daarna de tweede indiaan. Vernield. De gemeente besloot de laatste indiaan preventief te verwijderen.”

Glunderend: “Deze laatste indiaan is nu weer bij ons in het museum te zien, hersteld in zijn waardigheid.”

Er staan ook tentoonstellingen in de andere vier musea op het programma. Er wordt een kunstroute en een bustour georganiseerd en gedurende het project wordt er nog een documentaire gemaakt die in Friesland en ook landelijk uitgezonden gaat worden. Daarnaast wordt er gewerkt aan een boek over de het project, en over het werk van Jaap van der Meij.

Linda Trip hoopt dat ze met dit project veel nieuwe bezoekers kan begroeten, zowel binnen in het Heerenveen Museum bij de tentoonstelling, alsook buiten bij de nog bestaande kunstwerken van Jaap Van der Meij. En zoals gezegd, aan het weer kan het nóóit liggen, want je bent óf binnen, óf buiten.

‘De laatste Indiaan’ is in het Heerenveen Museum zien van 2 juli tot en met 17 september 2017.